

หมอดินเมืองประจวบคีรีขันธ์ ปรับปรุงดินสวนมะพร้าวด้วยปุ๋ยทำเอง พืชทนโรคม ให้ผลผลิตนานขึ้น

พื้นที่อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญแห่งหนึ่ง แต่ด้วยสภาพพื้นที่ที่ปลูกมะพร้าวมาอย่างยาวนาน อีกทั้งมีการใช้สารเคมีต่อเนื่อง ทำให้สภาพพื้นที่มีความเสื่อมโทรม ผลผลิตลดน้อยลง ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

นายขวัญชัย ใคว์ปรีชา หมอดินอาสาประจำอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่า เกษตรกรในพื้นที่อำเภอทับสะแก ส่วนใหญ่จะปลูกมะพร้าวเป็นหลัก และมีการใช้สารเคมีอย่างมาก ซึ่งปริมาณสารเคมีที่สะสมมานานทำให้ดินเสื่อมโทรม เช่นเดียวกับสวนของคนปลูกมะพร้าวมาตั้งแต่รุ่นพ่อ แม่ ดินไม่เคยได้รับการปรับปรุงพัฒนา ยิ่งใส่ปุ๋ยเคมีมากขึ้นเท่าไรดินมะพร้าวก็โทรมลงไปทุกขณะ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงแต่ผลผลิตที่ได้กลับต่ำลง แต่เมื่อคนได้เข้ามาเป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านเมื่อปี 2538 และได้เลื่อนขั้นมาเป็นหมอดินประจำอำเภอในปัจจุบัน ก็ได้นำความรู้ที่ได้จากสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 มาปรับปรุงพื้นที่สวนมะพร้าวของตนเอง จนเห็นความอุดมสมบูรณ์เป็นลำดับ

เริ่มจากทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เองทดแทนการใช้สารเคมี โดยใช้ขุยมะพร้าว ที่เป็นวัสดุที่เหลือใช้จากผลผลิตที่มีอยู่จำนวนมากในพื้นที่ มาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก ส่วนผสมคือ ขุยมะพร้าว 1,000 กก. มูลสัตว์ 200 กก. ยูเรีย 2 กก. และสารเร่งพด.1 จำนวน 1 ชอง ซึ่งเป็นวิธีการทำปุ๋ยหมักที่ง่าย รวดเร็ว สามารถใช้ในการเตรียมหลุมปลูกพืชใหม่ หรือใช้กับพืชที่เติบโตแล้ว ปุ๋ยหมักที่ได้ทางสวนจะนำไปใส่โคนต้นมะพร้าวเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดิน ที่สำคัญยังทำให้ดินโปร่งร่วนซุย ช่วยป้องกันลูกมะพร้าวที่ตกลงมาไม่แตกเสียหาย พร้อมกันนี้จะปลูกพืชปุ๋ยสดอย่างถั่วพรางและปอเทือง เพื่อปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มความ

ขวัญชัย ใคว์ปรีชา

อุดมสมบูรณ์ให้กับดิน และปลูกหญ้าแฝกขวางทางลาดเพื่อเป็นการกักเก็บน้ำเพิ่มความชุ่มชื้น ซึ่งช่วงนี้พื้นที่อำเภอทับสะแกจะแห้งแล้งแต่ทางสวนจะไม่ค่อยได้รับผลกระทบ เพราะดินมีความชุ่มชื้นทำให้พืชสามารถยืนต้นอยู่ได้ แม้ว่างานพัฒนาที่ดินจะต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟู

หลายปี แต่ผลที่ได้กลับมานับว่าคุ้มค่า เนื่องจากสวนมะพร้าวของคนที่มีอายุต้นมากกว่า 50-60 ปี ต้นสูงมากถ้าเป็นส่วนอื่นจะต้องโค่นต้นทิ้งแล้ว เพราะจะไม่ให้ผลผลิต แต่ทางสวนมีการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์

ขณะนี้ยังเก็บผลผลิตได้อยู่และให้ผลลูกโตกว่าเดิมด้วย อีกอย่างคือเดิมพื้นที่ค่อนข้างแห้งแล้งจึงไม่สามารถปลูกพืชอื่นแซมสวนมะพร้าวได้ แต่ตอนนี้ปลูกไม้ผลแซมได้หลากหลายชนิด เช่น ขนุน มะม่วง นับเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่สำคัญคือสามารถสร้างรายได้เสริมจากพืชหลักได้อีกทางหนึ่ง

การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เองแม้ว่าปัจจุบันต้นทุนการผลิตจะเพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อน เนื่องจากวัตถุดิบที่นำมาใช้อย่างขุยมะพร้าวปรับราคาจากการที่มีคนหันมาทำปุ๋ยใช้เองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมีแล้วยังถือว่าคุ้มค่ากว่า อย่างแรกคือผลผลิตที่ได้สูงกว่าการใช้ปุ๋ยเคมี เพราะปุ๋ยอินทรีย์ยังใส่มากก็ทำให้ได้ผลผลิตมากตามไป ขณะที่ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ เมื่อดินดีปลูกอะไรก็ดีหมด ในทางกลับกันการใช้ปุ๋ยเคมียิ่งใส่ยิ่งทำให้ดินเสื่อมโทรมผลผลิตตกต่ำ

“ตั้งแต่ที่เข้ามาเป็นหมอดินอาสา ได้นำงานพัฒนาที่ดินที่กรมพัฒนาที่ดินแนะนำมาปรับปรุงพื้นที่ ซึ่งเพื่อนบ้านมองว่าเพี้ยนทั้งยังไม่เชื่อว่าจะทำได้ แต่หลังจากที่ดำเนินการมาหลายปีก็สามารถพลิกฟื้นสวนมะพร้าวที่อาการรอแระจะตายไม่ตายจนพื้นที่กลับมาอุดมสมบูรณ์และยังให้ผลผลิตดีขึ้นกว่าเดิม ส่งผลให้พอมิทุนที่จะขยับขยายพื้นที่ทำการเกษตรต่อไป โดยคนหาซื้อที่จากชาวบ้านที่เขาไม่ต้องการเพราะดินไม่ดีปลูกอะไรไม่ได้แล้วเราเอามาพัฒนาจนปลูกป่าส้ม น้ำมัน ได้ผลผลิตดีกว่าเกษตรกรรายอื่น ทั้งนี้ ก็สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ชัดเจนแล้วว่าเราสามารถปรับปรุงพื้นที่ดินเสื่อมโทรม ดินปัญหาต่างๆ ให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้จากงานพัฒนาที่ดินรูปแบบต่างๆ” หมอดินขวัญชัย กล่าวไว้

จากความมุ่งมั่นของหมอดินขวัญชัย ทำให้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเกษตรกรหรือผู้สนใจสามารถเข้าไปเยี่ยมชมผลสำเร็จของการปรับปรุงดินสวนมะพร้าว และงานพัฒนาที่ดินรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของท่านได้ ติดต่อโดยตรงที่นายขวัญชัย ใคว์ปรีชา เลขที่ 221 ม.6 ต.อ่างทอง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์ เบอร์โทรศัพท์ 08-6171-6196